

MÉREGTELENÍTŐ

2023.01.szám

KEDVES OLVASÓ!

Lassan, de biztosan elérkeztünk ismét egy új időszakhoz, a 2023. esztendő küszöbéhez.

A decemberi számban búcsúztattuk az óévet, reménykedve készültünk valami újra. Az Idő halad előre, és elhozta az újat, amit vártunk.

Lesz-e elég bölcsességünk, hogy jobbak legyünk, szebben éljünk, igazabb életet valósítsunk meg? Nem tudjuk, de az igyekezet megvan bennünk. És a megrendültség, mert ez, amiben élünk, ami kérlelhetően halad velünk, ez az Emberiség Történelme.

Mindnyájan írjuk ezt a történelmet, pedig kicsik vagyunk hozzá. Jó tudni azonban, hogy van segítségünk. Biztos segítő a Történelem Ura, akihez szólhatunk, tanácsot, segítséget kérhetünk Tőle. Ne tétovázzunk, mert nem szégyen segítségért fordulni Ahhoz, Aki biztatott is bennünket erre. Valahogy ilyenformán gondolkodva kérjünk:

MIT KÉRJEK TŐLED? ★

Uram, nem tudom, mit kérjek Tőled...

Te tudod, mire van szükségem.

Jobban szeretsz engem,
mint ahogy én magamat szeretni tudom.

Ó, Atyám, add meg gyermekednek azt,
amiről ő még nem tudja,
hogy könyörögnie kell érte Hozzád! ★★

★ Nem merek Tőled sem keresztet kérni,
sem vigasztalást. ★

Egyszerűen odanyújtom Neked szívemet
és kitárom Előtted.

Nem akarok semmi mást, ★
csak akaratodat teljesíteni.

Taníts meg, Uram, imádkozni!

/Francois Fénelon/ ★

Isten örökbe fogadott gyermekei vagyunk

Karácsonyra készülve gondolkodtam el Isten csodálatos tervén. Mindenképpen meg akarta osztani szeretetét az emberrel, még akkor is, ha engedetlenségünkkel elrontottuk a direkciót. Ő nem hagyta annyiban, és amikor már fel tudtuk fogni mérhetetlen szeretetét, meg amikor már annyira nehéz volt a földi lét, emberként eljött közénk Fiában. Ezzel kifejezte, hogy minket, az EMBERT gyermekeként szeret. Vagyis örökbe fogadott bennünket.

Nem csak egy, hanem több örökbefogadó szülőt ismerek, több olyan családot, ahol nem született saját gyermek, ezért örökbe fogadtak kisgyermekeket.

Egyikőjük így kapta meg már az élettől a négyszeres nagymama sorsot. És milyen boldog az unokáival!

Egészen megdöbbenő, hogy szülők hogyan tudnak gyerekeikkel keményen, elutasítóan viselkedni. Mindig eszembe ötlök Bőjte Csaba mondata: Semmi nem jogosít fel bennünket arra, hogy letérjünk a szeretet útjáról.

Hozzám nagyon közel áll Csaba testvér rendíthetetlen optimizmusa, talán, mert én magam rendíthetetlenül állandóan veszélyeket látok. Ez talán belgyógyász voltomból ered, mindig a súlyosabb betegségeket kellett először kizárni.

Mesélek Neked a magam napjaiból néhány akkordot, ahogy baj bajt követ.

Ádvent utolsó hetében elestem, utcán, magam sem tudom, hogyan? A térdemet összezúztam, nem röntgeneztettem, Karácsony előtt ki ér rá magával bajlódni?. Egy hétre rá covidos lettem, pedig 4 oltást kaptam, ez már csak elég? Korábban, 4 hónapja már átestem egy elég enyhe lefolyású fertőzésen, úgy tűnt, nem maradt utána semmilyen tartós nyavalya. Most Karácsony napján részt vettem az idősekkel egy karácsonyi szentmisén. 2 óra hosszat voltam ott, máskor egész napot töltök náluk. S lám, következő nap éjszaka már magas lázzal nyögtem a „mindenem fáj” tünetcsoportot. Előtte napokig nem voltam sehol, akik nálunk voltak, makk egészségesek. Nem akarom bizonygatni, hogy minden okom megvan lám, a pesszimizmusra. De engem sokkal jobban érdekel, mit tanulhatok mindebből, és mit kell megváltoztatnom. Hogy mit is üzen nekem az Élet? Láttad, már a decemberi számban a megadás leckéjét. Most ez idéződik fel bennem.

„...Mikor jön el a megadásra megfelelő idő? Mely helyzetekben? Minden nap, minden pillanat és minden helyzet alkalom arra, hogy megadjuk magunkat. Mikor születünk, megadjuk magunkat egy olyan erőnek, amely nagyobb nálunk, majd újra, amikor meghalunk. Az élet létrejötte és a halál között pedig eltévedünk, mert elfelejtjük megadni magunkat. Ha valamit meg lehet változtatni, változtasd meg, ha megvan rá az erőd! De tanuld meg felismerni a helyzeteket, amelyeket nem lehet megváltoztatni!” Olvasóm, valahol itt keresem az Élet üzenetét, s ha megtaláltam, azt is megosztom Veled. Addig küldj felém néhány pozitív, védő gondolatot!

Wass Albert: Otthon

Igen, valahogy így van: otthon az, ahova hazatérsz. Ahol valaki vár este. Ahol ismered a fal kopásait, a szőnyeg foltjait, a bútorok apró nyikorgásait. Ahol úgy fekszel le az ágyba, hogy nem csak alszol, hanem pihensz. Nem csak pihensz, hanem kipihened magad. Kipihened az életet, az embereket, mindent. Ahol otthon vagy, az az otthon.

Nem kell hozzá sok. Elég egy szoba. Ha tízen vagytok benne, az se baj. Ha mind a tízen egyek vagytok ebben, hogy haza tértek, amikor este hazatértek. Nem kell hozzá sok, csak egy szoba és egy érzés. Egy egészen egyszerű állati érzés: hogy ma itt élek. Van egy ágy, amiben alszom, egy szék, amire leülök, egy kályha, ami meleget ad. És hogy ebben a körülöttem lévő széles, nagy és furcsa világban ez a kis hely nem idegen és ma az enyém. Jól érzem magamat benne, ha kinézek az ablakon és kint esik az eső, vagy süvölt a szél. És hogy ha ide este bejövök, meglelem azokat, akik még hozzám tartoznak. Ez az otthon.

Minden embernek módja van hozzá. Egy szűk padlásszoba is lehet otthon. Egy pince is. Még egy gallyakból összetákolt sátor is otthon lehet. Ha az ember önmagából is hozzáad valamit.

Elég egy szál virág, amit az útszélen találtál. Egy fénykép, amit éveken keresztül hordoztál a zsebedben. Egy könyv az asztalon. Egy ébresztőóra. Mit tudom én: ezer apró kacat ragad az emberhez útközben.

A fontos az, hogy érezd: jobbra és balra Tőled áll a világ, a maga szépségeivel, és a maga csúnyaságaival. Süt a nap, esik az eső, szelek járnak és felhők futnak a széllel. Vannak virágok és fák és patakok és emberek. Valahol mindezek mögött van az Isten és Ő igazítja a virágokat, a fákat, a patakokat és az emberek közül azokat, akik neki engedelmeskednek. És mindezeknek a közepén itt ülsz Te, egy széken, egy asztal előtt. És ez a szék és ez az asztal ma a Tied. Ma. Ez a fontos. És körülötted szép rendben a többi: a virágok, a fák, a felhők, Isten bölcsessége és az emberek kedves balgaságai, ma mind a Tied. És jól van ez így. Mert hiszen az ember úgyis elég keveset él. És még az is jó, hogy keveset él.

Ha mindezt érezni tudod: nem vagy otthontalan a világon.

Garai Gábor: Jókedvet adj

Jókedvet adj, és semmi mást, Uram!
A többivel megbirkózom magam.
Akkor a többi nem is érdekel,
szerencse, balsors, kudarc vagy siker.
Hadd mosolyogjak gondon és bajon,
nem kell más, csak ez az egy oltalom,
még magányom kiváltsága se kell,
sorsot cserélek, bárhol, bárkivel,

ha jókedvemből, önként tehetem;
s fölszabadít újra a fegyelem,
ha értelmét tudom és vállalom,
s nem páncélzat, de szárny a vállamon.
Hogy a holnap se legyen csupa gond,
de kezdődő és folytatódó bolond
kaland, mi egyszer véget ér ugyan -
ahhoz is csak jókedvet adj, Uram.

Berényi Mihály: Majdnem párhuzam

Én gyermekként sem szerettem
a hideg, fagyos telet.
Nem gyűlöltem, nem mondtam, hogy
„A nyakára kötelet!”
Van szépség januárban is,
háborúban – jaj! – dehogy!
Hideg szobában, éhesen
sziszegtem: Tél! Takarodj!

Ágyú dörgött, bomba hullott,
rettenetesen féltem.
Gyakran kérdeztem magamtól:
Mit szeressek a télen?
Szánkózni? Nincs. Eltüzeltük.
Mennyből az angyal helyett
imádkoztunk: Uramisten!
Óvd meg ezt a csöpp helyet!

Most, immár aggastyán fejjel
megkövetném a telet,
de már megint reszketek, mert
fűteni alig lehet.
Infláció. Drága a gáz.
Háborúzik a szomszéd.
Még nem éhezünk, de fogunk?
Honnan lopjak fát? Honnét? /2022/

Télen a tavaszról

Tavaszt nálam senki nem vár jobban.
Havat habzsol, jeget tör, berobban.
A durva munka után jön a finomabb rész:
rügyeket bont, virágot fest, levelet csipkéz.

Rigókat csalogat elő. Nótát.
Hé, te öreg! Ne búsulj! – így szól rád.
S nyújtózik a lusta erdő, kizöldül a rét.
Táncra perdülök, dalolok. Tavasz van ismét.

Olvasóm! Most talált rám ez a nagyon kedves vers. Igaz, elmúlt Advent. De engem annyira megragadott néhány kép, a jancsi kályha, ami tüzes pirosan ontotta a meleget, meg a fagyos lábujjak, és az egészből áradó gyermekkori élmény, így hát ezt most megosztom Veled, ki tudja, jövőre talán már nem lesz rá módom. Annál inkább, mert keresztlányom is arról írt egy levélkében, hogy milyen jó lenne egy kicsit újra megélni a gyerekkori karácsonyt.

Kassák Lajos: Advent van

Advent van, s átjárja lelkem
a szeretet és az emlékezés.
Rájövök ismét-tán ezredszer-,
hogyan szépen élni gyakran túl kevés.
Szeretni szóban és tettekben,
hinni, remélni szüntelen.
Táplálni kell mosollyal, öleléssel,
hogyan emléked hibátlan legyen.

Most visszarepülök gondolatban
gyermeki önmagamra újra...
látom, amint jancsi-kályha mellett
anyám fagyos lábujjamat gyúrja.
Hársfa teát tölt poharamba -
"Idd meg! Nem fogsz fájni majd!"
Átmelegedett a testem, valóban
s én azt hittem a tea tette azt.

Ma már tudom, tőle volt meleg.
Ölelés, szeretet, gondoskodás
ezek voltak mitől az a "jó"
a testem és a lelkem járta át.
Ez adta azt a boldog érzést,
mi ma is rám tör, ha a múltba
révedek.
Hiánya - így advent idejében -
fájón kéri vissza az elmúlt éveket.

Emlékszem a finom illatokra,
ami a konyhát járta át,
mikor sült a finom mézes,
és a lágyan foszló mákos kalács.
Arca piros volt az izgalomtól,
mikor a szobába engedett,
csilingelt egy üveg pohár szélén:
"Itt az Angyalka! Megjelent!"

Futottunk mind a fenyő köré,
ámultunk, örültünk nagyon.
Ezt a boldog érzést fiaimnak
minden karácsonykor átadom.
Már negyedszer töltjük el nélküle
a karácsony szent ünnepét,
de lelkemben ott mosolyog képe,
ahogy átöleli hét kisgyermekét.

Mert az ünnep attól sokkal szebb
lesz,
ha gyertyafényben rá emlékezünk
s tudom - onnan fentről ő is nézi:
Ugye mindenkit szeretünk?
Jusson szép szóból bárkinek!
Simogató, ölelő kezekből,
mosolytól csillogó szemekből
áradó tűz gyújtson fényeket!

Muzsika szálljon a gyermek kacajból,
áhítat járja át a lelkeket!
A szeretetet, mit tőle tanultunk
naponta adjuk át mindenkinek.

Karácsony után...

Végiggondolni is alig merem, mennyire szeretsz... lemondtál mindarról, ami egyenlővé tett az Istennel, hogy egészen eggyé válhass velem... és ember lettél, mint én, aztán elmondtad és elém élted a boldog élet útját: megmutattad, hogy szentháromságos élet élhető a földön is. Szenvedéseddel, haláloddal lehetővé titted, hogy valóban isteni életet élhessek. És még ez sem volt elég... Azt mondtad nemcsak az utat mutatom meg neked, nemcsak képessé teszek az isteni életre, de életed minden napján veled leszek, egészen egy maradok veled.

Nem tudok válaszolni a szeretetedre, itt most üres, kevés minden szó. Csak igyekszem kitárni a szívemet, hogy ami ott van, minden a Tiéd legyen. Először is magamat akarom Neked adni, úgy ahogy vagyok, úgy amilyenek Te látsz: gyöngének, gyarlónak, a nagy elhatározások és újrakezdések után is mindig újra elesőnek. S megint megdöbbenesz: így is kellek Neked! Te ... nem tartod értelmetlennek, hogy az életedet add értem. És velem együtt elfogadsz mindent ami a szívemben van. Egy lettél velem, a gondjaim most már a Te gondjaid, a fájdalmaim a Te fájdalmaid...

Sorolnám azokat, akiket különösen a szeretetedbe akarok ajánlani... De ahogy mondom a nevüket, már tudom - Te is a szívedben hordozod őket. Mégis újra és újra Neked adom azokat akik nekem kedvesek...

Most nincs bennem aggodás, félelem, gond: Neked adtam ezeket is. Már nincs bennem más, csak öröm és hála, hogy a világ legnagyobb kincse, Te, az enyém lettél és így bekapcsoltál abba a szeretetközösségbe, amellyel Te és az Atya szeretitek egymást a Szentlélekben. Befogadtál, bekapcsoltál... a Szentháromság életébe. Az embert magába ölelte az Isten. Ezt a mindent felülmúló csodát már nem lehet szavakba önteni...

Itt már nincs más csak a csend. De már a csend is Te vagy...

Acsai Roland: Hát így

Hát így. Hát most. Hát Istenem.
A viharban te vagy velem.
Mert a vihar is kegyelem.
Hát így. Hát most. Hát Istenem.

Háttal nem kezdünk mondatot.
Hát nem. Hát igen. Hát legyen.
Nekem te leszel a szemem.
Hát tényleg vagy. Tényleg vagyok.

Ahogy náluk szokás

Érdekes írást olvastam az Új Ember december 18-25. számában, ami elgondolkodtatott. Egy 20 éve Magyarországon élő indiai verbita szerzetessel, **Benvin Sebastian Madassery**-vel beszélget az írás szerzője, Vámosy Erzsébet. Ahogy mi is, így ő is az indiai karácsonyi szokásokról érdeklődik:

„**Keralában**, ahol felnőttem, egész évben minden egyes napon reggel hatkor misére mennek a katolikusok. A szüleim már fél hatkor ott ültek a templomban, imádkozták a rózsafüzért. A falumban a gyerekek is templomba mentek tanítás előtt.

Szír-malabár katolikusként nőtem fel. Szent Tamás-keresztényeknek is hívnak bennünket, mert tőle kaptuk a krisztusi tanítást.

Nagyon élő és erős, szilárd ez az egyház. Elismerjük a pápát, de saját kardinálisunk van. Beleolvadtunk a Római Katolikus Egyházba, de a rítus ma is más... Adventben mindenki elvégzi a szentgyónását, és a család közös döntés alapján lemond valamiről. Például nem esznek húst ebben az időszakban, ugyanúgy, mint nagybőjtben.

Az adventi időben – ahogy egyébként az év minden más napján is – a katolikus családokban este fél nyolc körül összegyűlnek a családtagok, és együtt imádkoznak körülbelül egy órát.

A húsz év alatt, mióta itt vagyok, csak egyetlenegyszer láttam egy családot este együtt imádkozni, Székelyszentkirályon, Erdélyben. Ez visszaidézte a gyerekkori élményeimet. Ha otthon vagyok, én is a szüleimmel és a bátyámékkal imádkozom. Édesapám leültet, azt mondja, gyere, fiam.

... Gyalog jártam iskolába, két kilométer volt az út oda, kettő vissza. Ahogy mentünk, néztük, melyik házban készül már a jászol. Minden családban építenek egyet a gyerekek a házuk udvarán, ez az ő feladatuk. Lépésről lépésre készítik, mindig hozzátesznek valamit, mint amikor egy madár fészket rak. Nagy volt az izgalom, miből és hogyan építsük a nagy jászolt, ami némelyik udvarban akkora volt, mint egy szoba. Hagymákat, magokat ültettünk: a kókusz héjába földet tettünk, s abba vöröshagymát, búza-, rizs- és mustármagot vetettünk, amik másfél-két hét alatt szépen kikeltek és meg is nőttek. Letettük őket a földre, hogy úgy nézzen ki a jászol környéke, mint Jézus korában a szántó föld. Még hegyeket, vízesést is csináltunk, és utakat építettünk, amelyeken a királyok jönnek majd Betlehem felé. Aztán állatszobrokat helyeztünk el, bárányokat, marhákat. Ezeket vásároltuk,

A területi plébániánk körülbelül négyszáz családból áll, mindenki jár misére, senki nem marad otthon. Ez a négyszáz család kisebb, 15-20 családból álló egységekre van osztva, és mindegyiknek van egy vezetője. A vezetők szenteste hét órakor elmennek a plébániára a tanácstagokkal. Mindegyikük kap a templomtól egy kis jászolt, amit a plébános megáld, s amit ezután a vezetők elvisznek a hozzájuk tartozó családokhoz. Házról házra járnak, s eközben mindenki énekel és petárdázik. Így hirdetik, hogy megszületett Jézus.

Valamennyi katolikus otthonban van házi oltár, a vezetők odahelyezik a plébános által megáldott jászlat, aztán együtt imádkoznak az egész családdal, és pénzadományt gyűjtenek a templomnak. Másfél-két óra alatt végigjárják a családokat, minden plébániai egység vezetői ezt teszik, így mind a négyszáz otthonba eljutnak.

Szenteste nincs nagy ünnepi vacsora, inkább a lelki dolgokra figyelnek az emberek. „A királyok királya megszületett Betlehemben, de nem palotában, hanem egy jászolban” – ilyesmiket énekelnek, sőt még táncolnak is. Körmenetben vonulnak az éjféli misére, a kicsi gyerekeket is magukkal viszik. Először otthon, magában ünnepel a család, aztán mindenki együtt a templomban, ami csak úgy zeng az énektől. Érdeemes megnézni, milyen buli van ott! Egész éjjel virrasztanak az emberek, csak hajnalban alszanak kicsit. A mise másfél-két órát tart, aztán következik a születési körmenet és különböző programok. Egy fa például fel van díszítve szépen becsomagolt, számozott ajándékokkal. A számokat pénzért kihúzzák, így kaphatják meg az emberek az ajándékokat. Az összegyűlt pénzt pedig jótékonykodásra fordítják.

Karácsonykor ott is bőség van, az ebéd igazi lakoma, mindenféle húsételeket készítenek: csirkét, marhát, sertést, halat és hozzá sok-sok zöldséget. Minden család vásárol egy különleges tortát is, amit karácsonyi cake-nek hívnak, datolya, papaya van a tésztában. Kicsit olyasmi lehet, mint nálunk a püspökkenyér.

A házakban, az udvarokon és a templom környékén minden tele van aggatva világító betlehemi csillagokkal, égősorokkal, lufikkal, díszekkel. Karácsonyfa azonban sehol nincs. Gyerekkoromban mi a kókuszpálmát, a szerecsendiófát díszítettük fel. Nem bántjuk az élő fákat. Európában azért kell, hogy bent legyen a karácsonyfa a szobában, mert alatta helyezik el az ajándékokat.

A mi kultúránkban karácsonykor nincs ajándékozás, legalábbis gyerekkoromban nem volt. Az ajándék az, hogy megszületett Krisztus. A karácsonyi ajándékozás inkább marketingfogás, nem tartozik hozzá a keresztény kultúrához. A családomban most sincs szokásban.

...Nehéz megértenem, hogy mi zajlik Európában a vallás terén. Azok, akikről korábban azt gondoltam, hogy jó hitbeli emberek, egyik napról a másikra fordulatot vesznek, és olyasmit tesznek, aminek egyáltalán nincs köze ahhoz, amit vallunk.

Úgy érzem, hiányzik a mélység, egy bizonyos határt nem tud áttörni a hit.

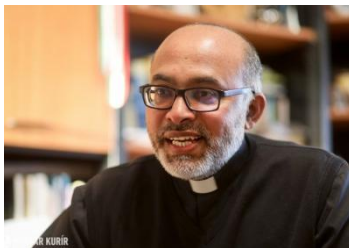
...Európában a katolikusok nagy része inkább vallásosnak mondható. Betartják a törvényt, de megelégszenek azzal, hogy templomba járnak, gyónnak, áldoznak. Nem jellemző rájuk, hogy ha bármi történik is, se jobbra, se balra nem hajlanak, mert egy a cél. Ha valaki tényleg fejlődni akar lelkileg, annak nehéz terepen kell harcolnia. Ez az út keskeny és szűk. Jézus azt mondja a tanítványoknak: „ha a ti igazvoltotok nem múlja felül az írástudókét és farizeusokét, semmiképp sem mentek be a mennyek országába” (Mt 5,20). Ez ma is igaz. Veszélyes, amit itt látok, mert ha valaki gyengén

gyakorolja a hitét, a következő generáció még gyengébben fogja, és az azt követő már nem is kap belőle.

Itt Európában a legtöbb keresztény számára szégyen megvallania a hitét.

»Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a mennyekben van. De azt, aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt, aki a mennyekben van« (Mt 10,32–33). Itt kell elkezdni. Van, amit eltanulhatnánk a muzulmánoktól, akik így gondolkodnak: én muzulmán vagyok, ezt megvallom, és nem érdekel, te mit gondolsz erről. Ez a lelkeség vinné előre Európát. Ha ez hiányzik, akkor az visz előre bennünket, ami rabszolgává tesz.

A karácsony erre int bennünket: Isten ad még lehetőséget, hogy szégyen nélkül valljuk meg a hitünket. Legyünk bölcssek, mint a királyok, akik a messzi Keletről jöttek a megszületett Jézust keresni. Bölcs vagyok, vagy csak okos? Okoskodni nem érdemes. Legyünk bölcssek, keressük a csillagot, menjünk utána, amíg nem találkozunk Krisztussal! Heródes visszahívta a kised keresésére induló királyokat, de azok bölcssek voltak, nem mentek vissza hozzá. Nem jó azon az úton visszamenni, amin már jártunk. Ha találkoztunk Istennel, más úton térünk vissza. A Jézussal való találkozás után más lesz az utunk. Kérdés, hogy karácsony után valóban másik úton indulok-e vissza. Ha igen, akkor a találkozás Istennel megtörtént. Ha nem, akkor csak evés-ivás volt az ünnep.

Kányádi Sándor: Relativitás

- Megállt az idő - mondják,
akik megálltak.

- Rohan az idő - mondják,
akik rohannak.

A várakozónak: végtelen;

a rabnak: mozdulatlan;

a bölcsnek: mély;

az alkotónak: kevés;

emennek: boldog;

amannak: boldogtalan;

kecsegtető és kilátástalan,

satöbbi, satöbbi... csupa

érzelmi hozzáállás.

Einstein fölfedezése nem sokat
változtatott a közfelfogáson.

Szilágyi Domokos: Most...

Most, amikor éjfélékig
kell dolgoznom görnyedt-hajolva,
hogy nincsen percnyi pihenés:
most van szükségem mosolyodra.

Most, amikor zúgó fülem
szavak olvadt érceit issza:
most van szükségem nagyon
simogató-lágy szavaidra.

Most, amikor fáradt kezem
törött szárnyú madárként rebben:
most kell, ha csak egy percre is,
hogy megpihenjen a kezedben.

Az átvirrasztott éjszakákat
enyhítse egy-egy pillanat;
hisz ezerévnnyi pihenést ad
mosolyod, kezed és szavad...

Pavel Koyš: Nézlek

Úgy vizsgálatlak most magamban,
mintha csak lehetne nélküled lennem,
s rég nem volnál minden szavamban,
a véred nem buzogna bennem.

Nézegetlek most messziről,
s kutatgatom tudatom mélyén,
elképelem azt az időt,
amikor te még nem is éltél,

de ilyen kor nekem nem létezett.
Az őshegyek mélyére lapultan
vártam, napos kalászom, beértedet,
míg hajad szikráiból kigyúltam.

/Kulcsár Tibor fordítása/

Az esztendő fordulóján, egy, a korábbinál még súlyosabb válságokkal teli év után kérjük a Mindenség Urát, hogy a következő évben is őrizze meg a világot és benne kicsiny hazánkat a legnagyobb veszedelmektől.

Istenem! Te látod a mi kis romladozó várunkat
s benne ezt a maroknyi, elszánt népet...

A Te nagy mindenségedben
kicsi semmiség ez a földi világ.

Ó, de minekünk ez a mindenségünk!

Ha kell a mi életünk, vedd el Uram, tőlünk!

Hulljunk el, mint a fűszál a kaszás vágása alatt!

Csak ez az ország maradjon meg...

ez a kis Magyarország.

Mária, Jézus anyja, Magyarország védő asszonya!

A Te képedet hordozzuk zászlóinkon.

A Te nevedet milliók ajka énekli magyarul!

Könyörülj érettünk!

Szent István király! Nézz alá az égből!

Nézd pusztuló országodat, veszendő nemzetedet!

Nézd Egert, ahol még állnak a Te templomod falai,

és ahol még a Te nyelveden, a Te vallásodon

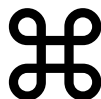
dicséri a nép a Mindenhatót.

Mozdulj meg mennyei sátorodban,

Szent István király; ó borulj az Isten lába elé!

Isten, Isten! Legyen szíved a miénk!

(Gárdonyi: Egri csillagok, Dobó István imája)

"Akkor összeállottunk néhányan magyarok és azt mondtuk: Krisztus az alap, melyen megállhatunk és a szeretet a lánc, mely összeköt minden emberrel a földön és nincsen más alap és nincsen más kötelék. És elhatároztuk, hogy erre az alapja építjük föl népünk jövődjének templomát, és ezzel a láthatatlan láncsal fonjuk össze egyetlen családdá a magyart. Mert ez a mi hivatásunk és feladatunk a földön. És azt mondtuk: ha minden jó szándékú magyart, aki a krisztusi tanítást nemcsak keresztlevéllel, hanem belső meggyőződéssel is vállalja és megértésre kész tiszta jóindulatot hordoz a szívében, sikerül egybefogni és beállítani ebbe a munkába, akkor véget vethetünk a gyűlölködésnek, a testvérgyilkolásnak, a szétforgácsolódásnak, mely immár a tömegsír szélére vezetett népet és országot. És azt mondtuk: ha minden népen belül akad egy csoport, amelyik ugyanezt megteszi, akkor rendre a világbéke is kinyílik magától, mint egy csodálatos óriás virág, melynek minden gyökérszála egy-egy nép tiszta jó szándékából szívja föl a szépséget és az erőt...

Íme, magyarok, letesszük a téglát. Az első téglát épülő templomunkhoz.

És azt mondjuk: politikai és társadalmi szólamok, divatok és konstellációk jönnek és mennek, mint a léha szél, mely pelyvát kavar. De az alap áll: Krisztus és a nép. S ha minden jószándék tégláját erre az alapra lerakjuk, bizony fal lesz abból, s a falból templom, erősség, mely mellett elsuhan a szél, s elperegnék az idő homokszemei. Jó és rossz időké egyaránt. "

(Wass Albert: Az első téglá, részlet)

József Attila: Imádság megfáradtaknak

Alkotni vagyunk, nem dicsérni.
Gyerekeink sem azért vannak,
Hogy tiszteljenek bennünket
S mi, Atyánk, a te gyerekeid vagyunk.
Hiszünk az erő jószándokában.
Tudjuk, hogy kedveltek vagyunk előtted,
Akár az égben laksz, akár a tejben,
A nevetésben, sóban, vagy mibennünk.
Te is tudod, hogyha mi sírunk,
Ha arcunk fényét pár könnycsepp kócolja,
Akkor szívünkben zuhatagok vannak,
De erősebbek vagyunk gyöngé életünknel,
Mert a fűszálak sose csorbulnak ki,
Csak a kardok, tornyok és ölö igék,
Most mégis, megfáradván,
Dicséretteddel keresünk új erőt
S enmagunk előtt is térdet hajtunk, mondván:
Szabadíts meg a gonosztól.
Akarom.

Jékely Zoltán: Fenyőfák tánca, Vízkereszt után

Elnéztem éjnek-évadán
havas szél őket hogy dobálta!
Romos udvar zugában állt a bál,
megúnt fenyőfák kerge tánca.

Három-négy megcsúfolt fenyő
összefogózva hogy bokázott!
A szél, szájában kályhacső,
fel-felhuhogva furulyázott.

*Ó, hol a hintó, hol a hintaló,
hol a bohóc, a kismackó alóluk?
Hová tűnt a sok csillogó
arany-ezüst gömböcske róluk?*

Járták a szél kedve szerint,
megfosztva minden cicomától,
szemétre hányt örömeink
könyörtelen példázatául.

*Az a kis dal, a ringató,
jászol-szalmán álmodtató,
örömhözó dalocska hol van?
(S a hajnalban lopakodó,
mezítláb odasurranó
fiúcska, aki voltam...)*

Fekete István: Karácsony és Szilveszter között

Vágtat a vonat a vak világtalanságban, mert az a fény, amit magával hord, csak a pillanatokat világítja meg, s utána elenyészik, mint a tengerbe rohanó patak. Éjfél elmúlt, és karácsony másnapja van már, de bennem az éjféli mise révülete van még, a kétezer éves távoli, szelíd fény, ami a szívemben és a világban van egyszerre, és nem múlik el soha. Az éjszakából régi karácsonyok bukkannak fel emlékeim villanásaiból, és megvilágítják az elmúlt időt és embereket, akik élnek újra és örökké a kis karácsonyi gyertyák puha, libegő fényében. Latolgom közben, hogy illik-e ilyenkor vadászni. De elhessegetem túlzott aggályaimat, hiszen papunknak is megmondtam, hogy vadászni megyek, s egy szóval sem kifogásolta.

Egész napos utazás után sötét hajnal van még, amikor megérkezem, és szállingózik a hó. Az állomás egy szem lámpája csak önmagát világítja meg, amíg végre elmegy a vonat, és a homályból kibontakozik Kis-Magyar nevű örökös fuvarosunk, amint öreg harcoshoz illően az ostornyéllal tiszteleg, mint békében a tiszt urak... Vége az éjszakának!

Egy ember szeretete világít felém, és szinte látom hunyorgó, okos szemét, amikor megkérdi:

– Mellém tetszik ülni, vagy hátra?...

Ezt soha nem mulasztja el, már csak azért sem, mert tudja, hogy erre a ravasz kérdésre esetleg valami “jót mondok”... Ha ugyanis melléje ülök a “kocsis ülésre”, az annyit jelent, hogy bizalmas beszélgetés következik, régi baráti alapon, míg ha hátra: csak valami “úrféle” vagyok, aki úgysem érti meg a szegényembert.

– Hát hogy van, Jóska bácsi? – kérdeztem, amikor elindultunk, s ezzel felhúztam az “újságok”, azaz az elmondandók zsilipjét. Sorra vettük először a családot, aztán az ismerősöket, aztán a “hízót”, aminek végnapja immár esedékes, ha ilyen marad az idő...

– Patikárius úrék hogy vannak?

Ezek a patikárius úrék a nagybátyámék, akiket nem akartam ilyen éjszaka zavarni, és úgyis kijönnek hozzám a vadászházba... de szeretem hallgatni az öreg férfias, bagószagú újságjait, amit úgyis megtudok majd, de sokkal szürkébb megvilágításban, mint ahogy az öreg elmondja... Mire a második faluhoz érünk, már sűrűn esik a hó. A lovacskák ballagnak, s néha tessék-lássék futnak is – egy-egy házablak már világos, mert kora hajnal van. Az öreg Józsi duruzsol mellettem, de már nem is fontos, mit mond. Körülöttünk leng a pipafüst; szagáról nagyapám jut eszembe... s a szívemben újra karácsony van.

A vadászházban János várt, az erdő és vad őrzője, csodálatos mesék elmondója, de minden vadnak, vadjárásnak tudója, barátunk és mesterünk, egyébként az erdő és a vadásztársaság vadőre. Ez a vadásztársaság nem nagy. Jánossal együtt hatan vagyunk. Öt Fekete és egy Kittenberger. Az öt Feketét nem érdemes bemutatni, és Kittenberger Kálmánt felesleges... De most csak ketten vagyunk, és – akárhogy szidom is magam érte – nem hiányzik senki. Pedig igazán szeretem a négy Feketét és az egy Kittenbergert! János rakosgatás közben elmondja, mi történt egy év alatt, mennyi a vad, és hol keressem... én pedig értek a szóból... de János egyébként is tudja, hogy szeretek egyedül lenni.

– Ölt már, János?

– Nem. Úgy gondoltam...

– Nem fontos. Ha szétrakodtunk, szépen hazamegy és megöli a disznót, amikor akarja. Újesztendő másnapján pedig – vagy harmadnapján a patikárius úr is kijön, és úgyis megáll a maga háza előtt. Felül a szánkóra, és kutyagolni sem kell. Addig én meglövök hat farkast.

– Hát az nincs itt, de az árokban egy akkora vidrát láttam... de akkorát – és János széttárja karját.

Ez a hír megdobogtatja szívem, mert János nem tartozik a “hazudós vadászok” felekezetébe. És János elmondta, hogy meglátta a vidrát bebújni a part alá, hát elcövekelte a be- és kijáratot, és a partban leásott a barlangjáratába. A barlangban csend volt, és János fáradt. Odament tehát az öt-hat lépésre levő bokorhoz, amire a kabátját akasztotta és a puskát támasztotta. A puskát

megtöltötte, mert “nem alszik az ördög”, aztán rágyújtott... mert fáradt is volt egy kicsit.

Ebben a pillanatban – mint a villám – ugrott ki a kiásott új nyíláson egy óriás vidra, aztán fejest a vízbe. És egy pillanat alatt eltűnt...

– De hát ki gondolta volna, hogy nem tart ki az utolsó pillanatig – fogta a fejét János még most is, és én megértettem nagy bánatát... (Meg bizony, mert hosszú-hosszú vadászmultam alatt, félig megfagyva rengeteg éjszakai les után 1, azaz egy vidrát lőttem életemben.)

Ezek után elővettem a barna papirosba csomagolt karácsonyi csomagot, amelyben gondoltam az egész családra... s ez Jánost némileg megvigasztalta. A nap aztán szépen elmúlik: Rakosgatok, és emlékekre emlékezem. Az ajtó kicsit nyitva, mert az óriás cserépkályha önti a meleget, ami – ha nem is rakom a kályhát – reggelig kitart. Néha varjúkárogás hallatszik be a szobába, néha nagyon távoli harangszó.

Aztán alkonyodik. A havas, fehér erdő ugyan marasztalja még a világosságot, de az időnek nem parancsolhat senki. Az ég felhős, bár lehet, hogy csak köd takarja szemem előtt, mert a völgyből vastagon hömpölygött ki a köd. Aztán csak úgy ledőltem, hogy még elrakom ezt meg azt... gondolataim cél nélkül ténferegnek összevissza, a kialvatlan éjszaka is bennem van... A nagy kályha ajtajának máriaüveg “szemei” alig hunyorognak már, de a padláson mintha János méhei zsongának (János ugyanis befogott két család elkóborolt, rajzó méhet, s a padláson tartja őket...), aztán... már alszom is.

Aztán – kivilágos virradattal – lassan és tele örömmel ébredek, mert két kis vendég, két kis mezei veréb diskurál, és talán azon tanakodnak, hogy ez az ember vajon az a “Jóember”-e aki tavaly olyan bőségesen etette őket?...

– Az bizony! – pattanok le az ágyról, megkeresem a tavalyi etetődeszkát, és fél óra múlva már hangos csetepaté van a kis verebek és az erőszakos kis kék cinkék között...

– Csend! – kiáltok ki a félig nyitott ablakon –, és el is csendesednek, de amikor később kileskelődöm, látom, hogy csendben ugyan, de nagyon lelkesen verekednek is.

– Hát ez már az ő dolguk – intézem el az ügyet –, én ma vidrát akarok löni, és ebben nem akadályozhat meg még a veréb-cinke háború sem.

Ballagok, ballagok a kis árok partján, és derűs békém egyszerre megbicsaklik, mert a domboldalon ugat egy kutya. – Gyere csak! – gondolom, de a kutya nem jön, hanem helyette rettentő iramban egy fene nagy nyúl. – Gyere csak – gondolom, s lövésemre szegény nyúl ötöt is bukfacezlik.

– Megmondanád, hogy miért lőtted meg azt a szerencsétlen nyulat? – kérdi bennem jobbik énem. – Tele vagy étellel, itallal, mindennel, és itt úgylát kevés a nyúl. Mérgelődöm...

– Eláll ez ilyen hidegben – találom meg végre a mentséget, s a nyulat a tarisznyám födele alá erőszakolom, hogy ne is lássam.

S amikor kiérek az öreg hídhoz, leseprem a havat pereméről, és leülök leskelődni. Nyáron néha horgásztam itt apró, de nagyon jóízű halakra, és fogtam is szépen. A sötét vízben most is megvillannak kisebb halak. Aztán

jön egy szánkó egy lóval, s rajta asszony az ülésben. A hídnak egy kis dombja van, s a sovány, öreg ló felhúzza ugyan a szánkót a kis dombra, de ott megáll. Az asszony szégyenlősen rám néz:

– Elfáradt a ló. Öreg is már...

– Aztán ilyen korán? – kérdem, csak hogy mondjak valamit.

– Patikában voltam. Az uram nagyon beteg volt; megfázott, de már gyógyul is, Istennek hála!

– A patikus a nagybátyám – mondom –, kár, hogy nem menet találkoztunk, megizentem volna, hogy olcsón mérje az orvosságot...

– Ó... – s az asszony melegen elmosolyodik –, a patikárius úr mitőlünk nem fogad el semmit; a János előtt az uram itt szolgált. Szerették is... de aztán, hogy megházasodott... hát szóval engem vett el... s az én apám helyére lépett... a másik erdőben.

– Okosan! – mondom, mert mit mondhatnék? De aztán az a szerencsétlen nyúl megold mindent. Előrelendítem a tarisznyát, és kirántom a fedél alól a nyulat.

– Elfogadná? – s az asszony mellé teszem a nyulat az üléskasba...

Az asszony elmosolyodik.

– Hát... köszönöm szépen... az uram talán haragudna, de ha megmondom, hogy a patikárius úr öccse küldi... – aztán megpöccinti az öreg lovat, és nyekkenve elindul a szánkó. Később visszanez még egyszer... és kedvesen bólint, én pedig intek, hogy a legnagyobb rendben van minden... és rendben is van, mintha kisütött volna a nap, mintha a lovacska is jobban sietne, és mintha nem is lennék egyedül... Múltak a napok, de ennek a napnak kedves emlékével tele maradt az időm. Nem hiába lőttem meg azt a szerencsétlen nyulat! Ma pedig szilvesztereste van, és már sötét. Ballagok hazafelé, szállong a hó, érzem kezemen és arcomon, és régi szilveszterek ballagnak velem.

– Hát ez meg mi? – Felnézek a dombtetőre, s a kis vadászház ablaka világos... s az út mellett egy szánkó áll. A lovakat nem látom, mert befordultak a bokrok közé, és bizonyára le vannak pokrócozva.

– Ki lehet? – örvendezem, s amikor felérek a teraszra, hallgatózom. Nagy a csend. Az ablak csupa pára, nem lehet belátni. Hát – benyitok...

– Jó estét – mondom, s olyan érzésem van, mintha idegen helyre jöttem volna.

– Jó estét kívánok! – mondja egy vadászruhás ember, aki eddig a kályhához támaszkodott, s most kezét nyújtva elindul felém, de a homályban feláll egy asszony is, és zavartan mosolyog. Ismerős, de mégis ismeretlen.

– Nem bírtam ezzel az emberrel – mondja –, de jót tett neki az orvosság is, hát mindenáron eljött, hogy a nyulat megköszönje.

Szép este volt, talán legszebb életemben. Odaadtam volna nekik az egész erdőt! A "Mi erdönket", ahol ez a vadász inaskodott, nagybátyám keze alatt nőtt fel... és beláttam, nem várhatják meg az éjfélt, mert megfázik a ló, ami baj, de megfázhatna az ember is, ami nagy baj lenne... Összeszedtem mindent, amit odaadhattam. Nem akartak elfogadni semmit, de látták, hogy

megharagszom, ha elrontják örömömet. A vadászt jól bepakoltuk, hogy a füle sem látszott ki, a menyecske meghúzta a gyeplőt, s a szán lassan belecsúszott a néma éjszakába. Néztem utánuk, amíg csak a szánkócsengő csendülései el nem némultak, s akkor világosan éreztem és tudtam – mintha újra hallottam volna, hogy: Ha szeretetem nem lenne, olyan lennék, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom.

Talán akkor fordult a Föld: Újesztendőre...

Kányádi Sándor: Aki fázik

Aki fázik, vacogjon,
Fújja körmét, topogjon,
Földig érő kucsmába,
Nyakig érő csizmába!

Burkolóddzék bundába,
Bújjon be a dunyhába,
Üljön rá a kályhára,
Mindjárt megmelegszik!

Csorba Győző: Hó-hívogató

De jó volna, ha volna
ha hó hullna halomba
ha már fű sincs, levél se
betakarna a tél mindent fehérbe.

Kétkarácsony utolján
ünnepnapok kihunyván
fakó végén az évnek
de jólesne kevés derű a szívnek.

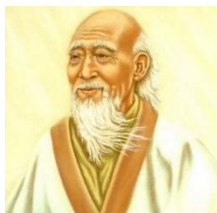
Hét álló nap havazna?
Ha tenné is mi haszna?
A hó alól csak-újra
az a csúf sár a hó alól kibújna.

Kevés derű mi lenne?
Szépségtapaszt a sebre
Alatta mint előtte
ami sajgott úgysem engesztelődne.

Azért mégis, ha így is,
ha ez csöppet segít is,
de jó volna, ha volna,
ha a friss hó falut-várost bevonna.

Karácsonykor kaptam meg a Weöres Sándor fordítását tartalmazó kis kötetet, mely a kínai kultúra egyik több évezredes filozófiai irányzatát foglalja össze és számos, a korunkban is megszívlelendő gondolatot tartalmaz. Az új évben új utakat keresve fogadjátok szeretettel ezt a kis ízelítőt és a magyarázatot.

Lao-ce: Az út és erény könyve

A hagyomány szerint a taoizmus Lao-ce-től származik, akiről azt tartják, hogy i.e. 600 körül született Kínában. A nevét nem tudjuk pontosan, hiszen a Lao-ce egy tiszteletet kifejező megnevezés, melynek jelentése „Öreg Barát”, „Nagy Öreg Mester”.

Azt tudjuk róla, hogy levéltárosként dolgozott a nyugati tartományban, és szerény, egyszerű életet élt. Mély, spirituális tudás birtokában volt, amely ellenszegült a racionális felfogásnak.

Lao-ce elszomorította, hogy a nép idegenkedett a tanításától, amely a természetes jóság gyakorlásáról szólt. Úgy döntött, inkább a magányt választja hátralevő éveire, felült hát egy bivaly hátára, és nyugat felé vette az irányt. Hankao szorosánál egy kapuőr megpróbálta meggyőzni arról, hogy forduljon vissza. Mivel ez nem sikerült, megkérte, hogy legalább készítsen egy jegyzéket a tanításairól. Lao-ce beleegyezett. Visszavonult három napra, utána egy vékony, 5000 jelből álló kötetel tért vissza, melynek címe *Tao Te King*, avagy *Az Út és Erény könyve*. Ez a hagyaték segíthet az embereknek megelégni a helyüket a világegyetemben. Elolvasható fél óra alatt, de a megismerés akár élethossziglan is eltarthat. Napjainkig ez képezi a taoizmus alapszövegét

A tao szó utat, vagy ösvényt jelent. A tao a végső igazság útja. Nem lehet felfogni, megnevezni, mivel meghaladja a racionális gondolkodást.

„Az út, mely szóba-fogható,
nem az öröktől-való;

A szó, mely rája-mondható,
nem az örök szó.” (1. vers)

Azonban ez a kimondhatatlan és anyagtól független tao az alapja mindannak, ami belőle származik. Mindenek fölött, mögött és alatt jelen van, ez a forrása mindennek és ide tér vissza minden.

Bár a tao anyagtól független, mégis önmagában rejlő... A világmindenség mozgató erejét, az életet szabályozó alapelvet is jelöli.

A tao alapjában véve szellemi, és nem anyagi, minél inkább igénybe veszik, annál jobban árad, mivel ez a „végtelen forrás”. Természetét az elkerülhetetlenség jellemzi... Alapvonása mégis a jóság: kellemes, végtelenül nagylelkű, mindennek életet adó – a „világ Anyjának” lehetne nevezni.

A cselekvést, amely a tao-ból ered egy végtelenül finom, bonyolult erő gondozza, amely léttel teli, és nem ismeri az erőszakot, a kapkodást. Csak hagyni kell, hogy a tao ki- és beáramoljon, amíg az élet egy tánccá változik,

amelyben megszűnik a kiegyensúlyozatlanság és a serénykedés. Ez azonban nem a tétlenségről szól, sokkal inkább a rugalmasságról, egyszerűségről és szabadságról – olyan tiszta hatékonyság, amelyben egyetlen mozdulat sem vész kárba.

„Az óvatos vándor nem hagy lábnyomot;
a gondos-beszédű nem kelt haragot;
jó számolónak nem kell tábla” (27. vers)

A tao követői a természet megnyilvánulásai közül a vizet találták a hozzá leginkább hasonlónak. Le voltak nyűgözve tőle, hogy mily könnyedén tartja meg és hordozza a felszínén a dolgokat. Az, aki megérti ezt az életerőt, tudatában lesz annak, hogy ha abbahagyja a csapkodást, és rábízsa magát, akkor az fenntartja őt, és védelmezni fogja.

Alkalmazkodóképessége mellett a víznek hatalmas ereje van, egyes dolgokat megszilárdít, másokat pedig megpuhít. Folyamokban követi a kövek életét, de le is kerekíti azokat, csak azért, hogy kavicsá alakuljanak. Az akadályokon utat tör keresztül magának.

„Nincs lágyabb, mint a víz,
mégis a köveket kivájja:
nincs külön nála.

A gyenge legyőzi az erőset,
a lágy a keményet:
az ég alatt mindenki tudja,
még sincs, aki valóban felfogja.” (78. vers)

Aki a víz ezen erényét elsajátítja, az a *Tao Te King* szerint „cselekvés nélkül cselekszik”.

A tiszta szellemet csak „fegyelmezett és letisztult” életmód révén lehet megismerni. Ezért tegyük félre az ént ill. a figyelemelterelő érzelmeket, ha azt szeretnénk, hogy az elme visszatérjen az eredeti tisztaságához. Ennek elérésében csak a béke és a nyugalom segít... A tiszta szellem igazán közel áll hozzánk, de akarattal nem lehet megszerezni. Minden nap használjuk az erejét... Nem ejt egy hangot sem, de mégis észlelhetjük, hogy ott van az elménkben. Homályos és sötét, nincs külső formája, mégis nagy áramlással özönlött belénk születésünkkor.

És mi történik, miután elérjük az önmegvalósulást? Vele együtt megnyilvánul az igazság, az öröm és az erő. Minden a helyére kerül. Ezt az állapotot nem lehet egyszerűen csak úgy jellemezni, hogy kellemes. A tudatosság forrásának közvetlen érzékelése olyan, mint a derű és a mozdulatlanság. Ez az erő egyesítheti a Mennyet és a Földet.

„A cselekvő elbukik,
a szorongató veszít.
Ezért a bölcs
nem cselekszik és nem bukik,
nem szorongat és nem veszít.

Aki nagy-hamar eredményt akar,
övé a kudarc;
de aki előre gondol a végére,
nem éri kudarc.
Ezért a bölcs
vágyik a vágytalanságra,
nem sóvárog ritkaságra,
csak a tudatlantól tanul,
csak közös út-on vonul,
a természetes rendet követi
s erőszakkal meg nem töri.” (64. vers)

Taoista értékek

A taoisták visszautasítottak minden versengést és bizonygatást, ebben is a víz analógiáját követve. A világ tele van olyan emberekkel, akik valakiké szeretnének válni, vagy bajt akarnak okozni. Mindig előre furakodnak, és ki akarnak tűnni a többiek közül. A taoizmusban nincs sok haszna az ilyen „tehetségnek”.

„A lábujjhegyre ágaskodó
nem áll sokáig,
a nagy léptekkel rohanó
nem megy sokáig,
a fénybe-álló
nem lesz fényes,
a magát-hirdető
nem lesz híres...” (24. vers)

A taoistákat minden formáság, külsőség vagy ceremónia hidegen hagyta. Egy másik jellemzője az értékek viszonylagosságának és az ellentétek azonosságának vallása – e meggyőződés a hagyományos kínai Yin-Yang szimbólumban összegződik. Ez magában foglalja az élet összes ellentétét: jó-rossz, aktív-passzív, világos-sötét, férfi-nő stb. Annak ellenére, hogy a felek egymásnak feszülnek, nem teljesen ellentétesek, inkább kiegészítik és egyensúlyba hozzák egymást. Mindegyik beférkőzik a másik félbe, és nyomot hagy benne. Végül mindkét felet ugyanaz a kör fogja körül, a tao az örök teljességében. Ebben az egységben az ellentétek folyamatosan változnak és helyet cserélnek. Az élet nem egy csúcs vagy egy cél felé halad, hanem visszatér önmagába.

/Sipos Áron és Weöres Sándor nyomán/

Várnai Zseni: Gondolatok az öregségről

A fáradt, öreg elme zakatol,
körben forog, ismétél szüntelen,
a múltak mély kútja fölé hajol,
hol békalencsés, zöld hínár terem.
Egy-egy emléket megragad, motyogja,
és újra kezdi tízszer is naponta,
mint vén malom,
mely már csak szelet öröl,
s letűnt idők fanyar borával dőzsöl.

Rettent a példa,
vigyáznom kell magamra,
minden elgondolt, kimondott szavamra,
s főként arra,
mit papírra vetek...
Érzem, tudom az ember gyöngeségét,
ezért mindig szemem előtt
a mérték...
Hibáimnak én nem kegyelmezek!

*

De te ne bántsod a vént,
te fiatal,
ha botlik is a lába vagy a nyelve.
Így jársz te is,
ha véget ér a dal...
És minden érdem immár elfeledve!

Bartha György: Mint vándor...

Mint vándor, akinek gondja nincsen,
szétnéz s látja: helyén van minden,
fű-fa, az alkonyodó dombok,
nézi a bukó napkorongot...

Mint vándor, akit nem tartóztatnak.
El sem is küldik. Mehet, maradhat.
Ott nem várják, itt ki szeresse?
Mért nem maradna, el mért sietne?

Megyek, maradok, mint ama vándor...
Csak a gyermekek szeme vádol,
emberséget hogyan hazudjak
eljövendő földönfutóknak?

Hogy milyen magyarnak lenni? Nem egyszerű! Miért? Na, nézzük:

Saját Istened van, a magyarok Istene.

Naponta hálát adsz Istennek, hogy a magyar lóra termett, és nem termetre ló.

Soha nem kapkodsz el semmit. Füttyülsz arra, hogy Kossuth Lajos azt üzenete: elfogyott a regimentje! Majd ha még egyszer üzeni, akkor esetleg méltóztatsz lépni valamit.

Olyasmiket tudsz, amiket más nemzetek fiai nem, például, hogy mindenki másképp csinálja, nehéz a boldogságtól búcsút venni, mindenkinek van egy álma, citromízű banán nincs a banánfán, és sajtból van a hold. Valamint azt is, hogy milyen színű a kislány a zongoránál.

Biztosan tudod folytatni ezt: váp, váp, vápsuváp, váp, váp, suváppáp...

Csodálkozol, ha a gyermeked frusztrált, amikor kizárólag olyan meséket olvasol neki esténként, amelyekben a kislányt megeszik, a farkast leforrázzák vagy felkoncolják, a malackákat megzabálják, az albínó csajt megmérgezik, továbbá olyan dalocskákat énekelsz neki, melyekben a csigának lángol a háza, a bocit valaki durván megcsonkította, a gólyának véres a futóműve, és a varjúcskának kivájták a szemecskéjét.

Nagyanyád azzal ijesztgetett, hogy ne vágj pofákat, mert úgy maradsz, és a szüleid az orrod puhaságából állapították meg, hogy igazat mondtál-e.

Úton-útfélen hangoztatod, hogy a magyar a leggyönyörűbb nyelv a világon.

Úgy tudsz káromkodni tíz percig folyamatosan, hogy nem használod ugyanazt a szót kétszer.

Két hét amerikai tartózkodás után három hónapig akcentussal beszéled az anyanyelvedet.

Magyarul válaszolsz az angolul útbaigazítást kérő külföldinek, de lassabban és hangosabban beszélsz, hogy értse.

Nem tudsz írni angol billentyűzeten, mert fel van rajta cserélve ay z és a y.

A világon bárkinél jobban tudsz mindent

Meggyőződésed, hogy minden feltaláló, Nobel-díjas tudós és hollywoodi sztár vagy magyar származású, vagy csak szimplán magyar!

Büszke vagy rá, hogy a magyar lányok a legszebbek annak ellenére is, hogy még soha egyetlen Miss World-öt se nyertek.

Amikor édesanyád felhív, az első kérdése, hogy „ettél?”

Kiskorodban beadták neked, hogy a sok répától jobban tudsz majd fütyülni.

A vegetarianizmust betegségnek tartod, és teát csak olyankor iszol, amikor beteg vagy.

Augusztus 10-e után már nem eszel dinnyét, mert Lőrinc belepisilt.

A húslevest kenyérrel eszed, a pizzát tejföllel, a töltött káposztát pedig előételnek.

Tisztában vagy vele, hogy félig berúgni kidobott pénz, és nem étterembe jársz vacsorázni, mint a hülye franciák, hanem a konyhába.

Már minden, a környéken őshonos gyümölcsből és zöldségből főztél pálinkát.

Kacagva viszel be a szervezetedbe annyi koleszterint, például disznóvágás alkalmával, amennyinek a tíz százalékától egy távol-keleti vagy nyugat-európai nyámnnyila rögvest infarktust kapna.

Vacsoravendégeidet addig tömöd, amíg már mozdulni se bírnak.

Nem érdekel különösebben, ha lisztérzékeny vagy, mert még mindig hallgathatsz Bartókot vagy Kodályt.

Nem három, hanem négy nagy ünneped van: karácsony, húsvét, pünkösd, és a disznóölés.

Neked nem csak főbűnből, szűk esztendőből és törpéből jutott hét, hanem vezérből is.

Már az elemiben beléd verik, hogy a magyar név megint szép lesz, méltó régi nagy híréhez, mit rákentek a századok, lemoszuk a gyalázatot... Épp csak azt felejtik el közölni, hogy hol, mikor és mivel.

A jelenre tudsz koncentrálni, mivel megbűnhődted már a múltat s jövődöt egyaránt.